

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 18.2.2004
KOM(2004) 108 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET,
EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

Halvtidsöversyn av eEurope 2005

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning	3
2.	Tjänster för medborgare och företag.....	4
2.1.	e-förvaltning.....	4
2.2.	e-lärande:.....	5
2.3.	e-hälsovård:.....	5
2.4.	e-företag:	5
3.	Snabbare, säkrare internet för alla.....	7
3.1.	Bredband:	7
3.2.	Säkerhet:.....	8
3.3.	e-integration:	9
4.	Genomförande.....	9
4.1.	Benchmarking:	9
4.2.	Utbyte av goda arbetsmetoder:.....	10
5.	Slutsats	11

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET,
EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

Halvtidsöversyn av eEurope 2005

1. INLEDNING

Handlingsplanen eEurope är ett led i den strategi som fastställdes av Europeiska rådet i Lissabon för att modernisera den europeiska ekonomin och skapa en kunskapsbaserad ekonomi i Europa. Handlingsplanen eEurope 2002 antogs år 2000, och vid utgången av 2002 hade de flesta av planens 65 mål uppnåtts. Nästan alla företag och skolor hade internetanslutning, antalet internetanslutna hushåll hade nästa tredubblats och Europa hade det snabbaste forskningsnätet i världen¹.

Vid utgången av 2002 fanns det dock inte mycket som tydde på att det framgångsrika arbetet med att få Europa nätanslutet skulle ha lett till nya arbetstillfällen och tjänster. Inte heller hade produktiviteten ökat på det sätt som kunnat iakttas på andra håll, framför allt i USA. Anslutningsmöjligheten fanns, men användningen släpade efter.

Ett centralt mål för eEurope 2005 blev därför att stimulera användningen och skapa nya tjänster, och detta stöddes av Europeiska rådet i Sevilla². Den övergripande målsättningen är att Europa vid utgången av 2005 skall ha moderna internetbaserade tjänster riktade till allmänheten (e-förvaltning, e-lärande och e-hälsovård) och en dynamisk miljö för e-företag, tack vare en allmän tillgång till bredbandsanslutning till konkurrenskraftigt pris och en säker informationsinfrastruktur.

Medlemsstaterna förband sig i rådets resolution från februari 2003³ att genomföra handlingsplanen. Där välkomnade de också kommissionens planer på att genomföra en halvtidsöversyn av handlingsplanen ”före Europeiska rådets vårmöte 2004”.

Detta meddelande om halvtidsöversynen innehåller kommissionens analys av den politiska och praktiska utvecklingen, medlemsstaternas och anslutningsländernas svar på en enkät under hösten 2003 samt en presentation av resultaten av ett frågeformulär på nätet och en offentlig utfrågning i oktober 2003. Huvudresultatet av samrådet var att man kunde slå fast att målen för eEurope var relevanta och anpassade till informationssamhällets utmaningar i anslutningsländerna. Det rådde enighet om att halvtidsöversynen måste inriktas på en uppdatering och finjustering av initiativen samt på att stärka mekanismerna för genomförandet. Meddelandet har samma uppläggning som själva handlingsplanen, och det kompletteras av ett mer detaljerat arbetsdokument som innehåller information om strategi- och benchmarkingutvecklingen inom de olika områdena.

¹ Se eEurope 2002 slutrapport, KOM(2003) 66 och eEurope 2002: Progress made in Achieving the Targets SEK(2003) 407.

² eEurope 2005 handlingsplan, KOM(2002) 263.

³ Rådets resolution om genomförandet av handlingsplanen eEurope 2005, 2003/C 48/02.

2. TJÄNSTER FÖR MEDBORGARE OCH FÖRETAG

2.1. e-förvaltning

Det är nu allmänt erkänt att e-förvaltning är det viktigaste verktyget för att reformera den offentliga sektorn. Medlemsstaternas starka politiska stöd för detta visas av att de alla antagit aktiva strategier för e-förvaltning. Informations- och kommunikationsteknik ses som en katalysator för en moderniserad förvaltning och förbättrade tjänster. E-förvaltning är själva kärnan i medlemsstaternas nationella strategier för informationssamhället. Undersökningar visar att andelen offentliga bastjänster som helt kunde nås via internet ökade från 17 procent till 43 procent mellan oktober 2001 och oktober 2003. Det finns dock fortfarande stora skillnader mellan olika medlemsstater: i oktober 2003 var mellan 15 och 72 procent av tjänsterna helt åtkomliga via nätet.⁴ Man kan också konstatera att det behövs bättre IT-verktyg och interoperabilitet, ökad kompetens och förbättrad integrering av tjänster och interna arbetssätt.⁵

De mål för e-förvaltning som anges i *eEurope 2005* är fortfarande relevanta, och medlemsstaterna har beslutat om flera gemensamma initiativ på EU-nivå sedan handlingsplanen antogs. I de flesta medlemsstater är utvecklingen positiv vad gäller antalet bredbandsanslutningar för förvaltningar, interaktiva offentliga e-tjänster, offentliga anslutningspunkter för internet och möjligheter för e-upphandling.

Samrådet visade att följande frågor borde behandlas i översynen av handlingsplanen *eEurope 2005*:

- Benchmarking: Det är viktigt att e-förvaltning inte bara handlar om att tillämpa teknik och tillhandahålla tjänster utan också om problemlösning. Efterfrågan ökar långsammare än utbudet⁶. Förståelsen av vilka faktorer som driver på efterfrågan måste förbättras. Därför behövs ökade insatser för att mäta de sociala och ekonomiska effekterna av e-förvaltning och vad som styr efterfrågan på e-förvaltning. Kompletterande kvantitativa och kvalitativa åtgärder är nödvändiga för att lösa dessa problem.
- Utbyte av goda arbetsmetoder: Med samlade erfarenheter som underlag kan man kartlägga goda arbetsmetoder och framgångsfaktorer. Vid sidan av sådana instrument som konferenser och utmärkelser krävs ett mer strukturerat utbyte där man kan behandla goda arbetsmetoder och möjligheterna att överföra lärdomar. Några anslutnings- och kandidatländer efterfrågade riktlinjer för genomförandet av e-förvaltning.
- Ett stärkt samarbete på EU-nivå om strategiinriktning och finansiellt stöd: Områden som nämndes var förtroende och säkerhet (identitetsförvaltning), standardisering, program med öppna källkoder, tillgänglighet (tillgång via olika plattformar) och innovation. Flera medlemsstater nämnde också interoperabilitet (t.ex. gemensamma identifikationsbeteckningar för medborgare, e-autentisering och dataterminologi). Man kan

⁴ *Webbaserad undersökning om elektroniska offentliga tjänster*, Cap Gemini Ernst & Young, december 2003.

⁵ http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2002/action_plan/egov/index_en.htm

⁶ *Reorganisation of government back offices for better electronic public services – European good practices*, Danish Technological Institute, december 2003.

⁶ *Management A/S, Top of the web – Survey on quality and usage of public services*, PLS Ramboll, november 2003. <http://www.topoftheweb.net/en/index.htm>

styra utvecklingen av interoperabla europatäckande tjänster till de områden som överensstämmer med EU:s politiska mål och de europeiska medborgarnas behov.

2.2. e-lärande:

Anslutningsmöjligheterna till IT-infrastrukturer ökar hela tiden inom utbildningssektorn. Det finns en allt större förståelse av de faktorer som gör användningen framgångsrik: e-lärande förutsätter tillförlitlig teknik och god tillgång till bredbandsanslutning, stöd från högt kvalificerade lärare/utbildare, innehåll och tjänster av hög kvalitet samt ny pedagogik. Den starka politiska viljan uttrycks genom nationella planer och det nyligen antagna programmet för e-lärande.

Följande bör beaktas i översynen av handlingsplanen:

- Man måste göra en systematisk utvärdering av lärdomarna från alla initiativ och pilotåtgärder för att fastställa hur e-lärandet skall vidareutvecklas. Precis som när det gäller programmet för e-lärande är prioriteringen att dra lärdom av alla erfarenheter från området, att snabbt öka den praktiska användningen och att främja nya pedagogiska metoder. Handlingsplanen bör i detta avseende bidra till en ökad satsning på samarbete samt utbyte av resultat och arbetsmetoder.

2.3. e-hälsovård:

Området e-hälsovård är beroende av bandbredd, säkerhet och personlig integritet samt användarvänliga tjänster. Därmed omfattar e-hälsovård alla de centrala delarna av *eEurope*. E-hälsovård börjar bli en central del av hälso- och sjukvården på regional, nationell och europeisk nivå. De flesta medlemsstater har nu utarbetat e-hälsovårdsplaner, och i flera av dessa anges att mer än tre procent av hälso- och sjukvårdsbudgeten skall avsättas för verktyg och tillämpningar för e-hälsovård. På europeisk nivå har e-hälsovård en framskjuten plats i både ramprogrammet för forskning och folkhälsoprogrammet.

Följande bör beaktas i översynen av handlingsplanen:

- I samrådet fastställdes på nytt att medlemsstaterna och kommissionen måste fortsätta arbetet med de tre e-hälsovårdsåtgärder som föreslås i *eEurope*: elektroniska sjukförsäkringskort, hälso- och sjukvårdstjänster på nätet samt nätverk för hälso- och sjukvårdsupplysning.
- I enlighet med rekommendationerna från EU:s ministerkonferens 2003 krävs också ett starkt politiskt ledarskap som förbinder sig att säkra en europatäckande interoperabilitet inom e-hälsovård och garantera en medborgartillvänd hälso- och sjukvård som erbjuder kontinuitet och rörlighet för patienterna. Några exempel på problem inom området rör interoperabilitet och standarder för hälso- och sjukvårdsprodukter, system och tjänster; säkerhetsfrågor på mänsklig och teknisk nivå (bland annat utbildningsbehov); rättslig säkerhet och personlig integritet; mätning och spridning av lösningar inom e-hälsovård genom benchmarking och kostnadsintäktsanalyser som godkänts på EU-nivå; rörlighet för patienter.

2.4. e-företag:

För att uppnå målen för handlingsplanen *eEurope 2005* bör insatserna inom området e-företag inte begränsas till e-handel (där olika undersökningar visar att internethandeln stadigt ökar)

utan omfatta en fullständig integrering av informations- och kommunikationsteknik i företagens arbete.

De viktigaste delarna av handlingsplanen (lagstiftning, standardisering, kompetens och främjande av små och medelstora e-företag) gäller fortfarande. Den rättsliga ramen för e-företag håller på att konsolideras, i och med genomförandet av direktiven om elektronisk signatur, e-handel och upphovsrätt och antagandet av direktiven om upphandling, som innebär att e-upphandling införs i den offentliga sektorn. Vid den konferens om rättsläget för e-företag som skall hållas i Dublin i april 2004 kommer man dessutom att presentera och diskutera resultaten av internetsamrådet om de kvarvarande rättsliga hindren för e-företag. Dessutom kommer kommissionen i april 2004 att utarbeta ett meddelande om rättvis handel i B2B-handelsplattformar på internet, för att underlätta de små och medelstora företagens deltagande.

I kommissionens meddelande från januari 2004 om icke begärd kommersiell kommunikation eller så kallad skräppost fastställs att offentliga och privata aktörer skall stärka det nya EU-omfattande förbud mot skräppost som ingår i direktivet om e-integritet⁷. De flesta medlemsstaterna och många europeiska regioner har inlett olika initiativ för att främja spridningen av e-företagande till små och medelstora företag.

I översynen av handlingsplanen måste man särskilt uppmärksamma genomförandet, särskilt följande aspekter:

- Övervakningen: Det är mycket viktigt att medlemsstaterna ger sitt helhjärtade stöd åt storskaliga undersökningar. Kvantitativa mål för de politiska strategierna för e-företagande bör införas i resultattavlan för näringslivspolitik, i enlighet med målen för eEurope 2005.
- Interoperabilitet och standardisering: Företagstillämpningar har för låg interoperabilitet, och detta är ett hinder för nya samarbetsformer. Medlemsstaternas stöd är nödvändigt om man skall lösa de problem som rör interoperabilitet. Några mekanismer som har betydelse i detta sammanhang är det kommande europeiska forumet om e-företag och interoperabilitet, olika seminarier som skall utarbetas av Europeiska standardiseringsorganisationen och en konferens om interoperabilitetsfrågor som skall hållas 2004.
- Inrättandet av toppdomänen .eu: Alla medlemsstater och anslutningsländer stöder inrättandet av toppdomänen .eu. Några betraktar detta som en avgörande faktor för förtroendet för e-handel inom EU. Därför bör handlingsplanen eEurope inriktas på genomförandet av förordningen och på att se till att alla inom EU har tillgång till toppdomänen senast 2004.
- Säkra och effektiva system för e-betalning: Förtroende och tillit till system för beställning och betalning via internet är en förutsättning för främjandet av e-företag och m-handel. Det är framför allt nödvändigt att skapa effektiva förfaranden för mikrobetalningar och på att lösa problem kopplade till betalning via mobiltelefon (m-betalning).

⁷ Icke begärd kommersiell kommunikation eller så kallad skräppost, KOM(2004) 28. Ytterligare information finns på följande webbplats:
http://europa.eu.int/information_society/topics/ecom/highlights/current_spotlights/spam/index_en.htm

3. SNABBARE, SÄKRARE INTERNET FÖR ALLA

3.1. Bredband:

Bredband är den fråga som ligger högst på den politiska dagordningen. Vid Europeiska rådets vårmöte 2003 enades medlemsstaterna om att anta nationella bredbandsstrategier före utgången av 2003. Kommissionen kommer att rapportera till Europeiska rådet om läget inom telesektorn i mars 2004 och lägga fram en detaljerad rapport om strategierna i juni 2004.

Bredbandsmarknaden växer, och bredbandstillgången och –användningen ökar i hela EU. I slutet av oktober 2003 fanns 19,5 miljoner bredbandsanslutningar inom EU, vilket kan jämföras med 10,6 miljoner i oktober 2002. Av dessa var 72,5 % DSL-linjer, och de övriga huvudsakligen kabelmodemanslutningar. Täckningen och användningen väntas öka genom en multiplattformstrategi som bygger på samexistens och användning av flera olika tekniker. EU:s strategi för infrastrukturutveckling är teknikneutral, både när det gäller lagstiftning och de konkreta strategierna.

När det nya regelverket för elektronisk kommunikation träder i kraft är det mycket viktigt att alla medlemsstater och anslutningsländer genomför hela EU-lagstiftningen enligt tidsplanen, så en att korrekt och förutsebar miljö för investeringar skapas. I kommissionens nionde rapport om genomförandet av EU:s lagstiftning på telekommunikationsområdet, som antogs den 19 november 2003, påpekas att konkurrensen fortfarande är svag på bredbandsmarknaden och att flera medlemsstater fortfarande inte har genomfört den nya lagstiftningen. Med tanke på att konsumenterna huvudsakligen får tillgång till bredband via DSL-linjer är det bekymmersamt att det i den nionde rapporten också påpekas att konkurrensen på bredbandsområdet fortfarande är svag.

EU har två problem att lösa för att kunna dra full nytta av bredbandstekniken, och man arbetar på EU-nivå med att åtgärda flaskhalsarna.

Om de privata investeringarna i informationsinfrastrukturen i mindre gynnade områden bromsas av osäker lönsamhet finns det en risk för att handlingsplanens mål om ett ”informationssamhälle för alla” inte skall kunna uppnås. Därför har särskilda åtgärder vidtagits, som går ut på att unionens strukturfonder skall kunna utnyttjas för att överbrygga bristande efterfrågan i landsbygdsområden, avlägset belägna områden och ekonomiskt eftersatta områden i städer. Kommissionen antog nyligen omarbetade riktlinjer med kriterier och regler för införande av strukturfonder för att stödja elektronisk kommunikation.⁸ För att ytterligare driva på utvecklingen kommer de nya ”Quick start-projekten” för den digitala klyftan att påskynda bredbandsutbyggnaden i områden med låg anslutning genom en teknikneutral strategi.⁹

Det andra problemet är att bredbandsanvändningen i alla medlemsstater utvecklas långsammare än bredbandstillgången. Bristen på lockande bredbandsinnehåll är en av de flaskhalsar som bromsar en ökad bredbandsanvändning. Bredband möjliggör många olika nya tjänster, i synnerhet multimediatjänster, men om nya företagsformer skall kunna växa fram måste flera problem lösas. En förutsättning för att man skall kunna lägga ut upphovsrättsligt

⁸ SEK (2003) 895

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/telecom_en.pdf

⁹ Se KOM(2003) 65, Elektronisk kommunikation: Vägen till den kunskapsbaserade ekonomin, och KOM (2003) 690, Europeiska unionens initiativ för tillväxt.

skyddat innehåll på nätet är exempelvis att det finns en teknik för förvaltning av digitala rättigheter (Digital Rights Management, DRM).

I översynen av handlingsplanen bör följande frågor behandlas:

- Övervakning: En ökad valfrihet i fråga om teknik och system som bygger på flera olika plattformar förutsätter mer omfattande övervakning av till exempel de nationella planerna för övergång till digitalteve.
- Från utbud till användningsmönster: När man övergår från att prioritera anslutningsmöjligheten till att främja bredbandsanvändningen måste man ta reda på hur människor använder bredband i sitt dagliga liv. Kunskaperna måste ökas om hindren för en öppen och interoperabel tillgång till digitalt innehåll och offentliga tjänster via alla plattformar.
- Förvaltning av digitala rättigheter: Denna fråga bör behandlas på EU-nivå. Den rättsliga ramen för skydd av förvaltningen av digitala rättigheter har fastställts genom direktiv 2001/29/EG, som för närvarande håller på att genomföras i medlemsstaterna. Det behövs dock mer transparens för de kriterier som medlemsstaterna använder eller kommer att använda för att ta hänsyn till tillämpningen av DRM vid bestämning av ersättningsmodeller. Marknaden befinner sig i ett kritiskt utvecklingskede. På ena sidan kan frånvaron av en interoperabel DRM-infrastruktur leda till ytterligare fragmentering av marknaden. På andra sidan kan framgångsrikt genomförda DRM-teknologier för system och tjänster underlätta utvecklingen av viktiga nya innehållsmarknader för direktuppkopplade tjänster. Detta är en viktig förutsättning både för det praktiska genomförandet av bredband och för att mer allmänt stödja den ekonomiska livaktigheten hos innehållsindustrin.

3.2. Säkerhet:

Nät- och informationssäkerhet är en förutsättning för informationssamhället. Nästan 80 % av befolkningen i Europa har avstått från att göra inköp via internet på grund av oro för säkerheten, och endast 54 % av företagen har antagit en formell säkerhetsstrategi. Några medlemsstater håller på att utarbeta nationella strategier för informationssäkerhet som omfattar rättsligt ansvar, informationskampanjer, förvaltningsnormer, tekniska standarder, förbättrade reaktioner på incidenter och strategier mot datorrelaterad brottslighet. Alla medlemsstater och anslutningsländer har betonat att genomförandet av direktivet om elektroniska signaturer är ett viktigt steg i denna riktning.

Den nya EU-lagstiftningen omfattar också bestämmelser om säker elektronisk kommunikation. Det faktum att säkerhetsfrågor högprioriteras på EU-nivå återspeglas av att man snabbt lyckades uppnå politisk enighet om inrättandet av den europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet. Byråns viktigaste uppgift är att ge kommissionen och medlemsstaterna hjälp och råd om nät- och informationssäkerhetsfrågor för att på så sätt bidra till en väl fungerande inre marknad. Byrån kommer också att bidra till att öka samordningen och informationsutbytet mellan olika aktörer inom informationssamhällets område. Byrån kommer att tillhandahålla en mekanism för utveckling av en säkerhetskultur.

Följande frågor bör behandlas i översynen:

- Ökad acceptans för e-signaturer på marknaden, genom att man på europeisk nivå främjar användningen av interoperabla standarder och alla former av elektroniska signaturer oavsett vilken teknik de bygger på.
- Hur standarder och certifiering kan öka förtroendet för informationsområdet.
- Kartläggning av prioriteringar för EU-samarbetet om nät- och informationssäkerhetsfrågor, framför allt inom ramen för byrån för nät- och informationssäkerhet (utveckling av offentlig-privata partnerskap på EU-nivå, kartläggning av åtgärder och organisationer i medlemsstaterna, goda arbetsmetoder för medvetandehöjande åtgärder och riskbedömning).

3.3. e-integration:

Informations- och kommunikationstekniken har inte utvecklats i samma takt i alla regioner och sociodemografiska grupper. Därmed är "e-integration" eller den "digitala klyftan" ett problem som griper över alla områden som omfattas av eEurope 2005. I samrådet uttrycktes en stor medvetenhet om dessa frågor, och det rådde enighet om att ytterligare åtgärder var nödvändiga.

Framför allt bör större tonvikt läggas på nya plattformars potential när det gäller att öka tillgängligheten och uppmuntra fler människor till att använda internet. Man bör göra en analys som omfattar lokala förhållanden, lösningar med trådlös teknik som täcker stora områden och övergången till digitalteve.

I översynen av handlingsplanen bör följande beaktas:

- Data för att bedöma omfattningen av de regionala obalanserna, eventuellt i samband med översynen av riktlinjerna för strukturfonderna.
- Standarder för e-tillgänglighet på EU-nivå, bland annat för e-upphandling, genomförande av riktlinjerna i initiativet för webbtillgänglighet (Web Accessibility Initiative, WAI) och en gemensam märkning för tillgängliga webbplatser.
- Ökad tillgänglighet för grupper som utesluts och mindre gynnade regioner, genom ett fortsatt främjande av IT-tillgång via olika plattformar (bland annat personatorer, digitalteve och tredje generationens mobiltelefoner).
- Spridningen och användningen av IT för grupper som riskerar att uteslutas skall stimuleras med hjälp av åtgärder för medvetandehöjande och digital kompetens samt tillhandahållande av innehåll och tjänster med lämplig utformning.

4. GENOMFÖRANDE

4.1. Benchmarking:

I enlighet med de riktlinjer som fastställts i rådets resolution om eEurope¹⁰ bygger denna benchmarking huvudsakligen på officiella statistiska undersökningar om hushåll och företag som de nationella statistikkontoren utfört på Eurostats uppdrag. Av de 37 indikatorerna är 26

¹⁰ 2003/C 48/02

hämtade från dessa undersökningar. I januari 2004 hade resultaten från tolv undersökningar av företag och elva undersökningar av hushåll offentliggjorts.

För att se till att medlemsstater regelbundet tillhandahåller jämförbara data och möjliggöra en ökad användning av officiell statistik om informationssamhället, lade kommissionen i augusti 2003 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om statistik i informationssamhället.

I rådets förordning om *eEurope* efterlystes ett pilotarbete avseende indikatorer för e-företag och e-hälsovård. Den metodologiska analysen av en indikator för beredskapen att använda e-företagande gjordes av kommissionen, och förslag kommer att läggas fram när data för 2003 finns tillgängliga. Denna indikator kan inkluderas i den benchmarking som görs från och med 2004. Resultaten från pilotarbetet avseende e-hälsovård bör finnas tillgängliga under våren 2004.

Både svaren på halvtidsöversynens enkät och diskussionerna i arbetsgrupperna för statistikfrågor har betonat att indikatorerna måste ses över. För översynen av handlingsplanen var följande frågor aktuella:

- Dagens indikatorer är i alltför hög grad inriktade på beredskapen och för lite på intensitet och effekter¹¹.
- Indikatorerna visar inte i vilken utsträckning *eEurope*-målen har uppnåtts.
- Det finns ett behov av jämförbara siffror från länder utanför EU; *eEurope* bör bedömas i jämförelse med de bästa i världen.
- Det är för tidigt att bedöma den benchmarking som gjorts inom *eEurope* 2005. En rapport med alla tillgängliga uppgifter för 2003 kommer att läggas fram i juni 2004. Man skulle omgående kunna vidta olika åtgärder för att komplettera den benchmarking som pågår, i enlighet med halvtidsöversynens resultat som visar behovet av ytterligare analys och indikatorer som är mer heltäckande och relevanta för den politiska strategin.

4.2. Utbyte av goda arbetsmetoder:

Utbytet av goda arbetsmetoder, som kompletterar benchmarkingen, är en underliggande princip för den öppna samordningsmetoden. Det finns många olika instrument som kan användas för att stödja goda arbetsmetoder. Några exempel är forum och konferenser, som den andra e-förvaltningskonferensen som det italienska ordförandeskapet anordnade under 2003 och den konferens om e-hälsovård som anordnades av det grekiska ordförandeskapet. Andra exempel är tävlingar och kvalitetsutmärkelser, stödnätverk för att främja ett ömsesidigt lärande (som stödnätverket för e-företag (e-Business Support Network, eBSN) och det europeiska nätverket för skolor¹²), en sammanfattning av lärdomarna till riktlinjer, checklistor, färdplaner eller tekniska arbetsdokument samt frivilliga regler för goda arbetsmetoder och öppna standarder som bygger på en kodifiering av metoderna.

¹¹ Kategorierna beredskap, intensitet och påverkan har definierats av OECD i ”Defining and Measuring e-Commerce: A Status Report”, OECD-DSTI 08/10/1999.

¹² <http://community.eun.org/>

Dessa instrument används i stor utsträckning för att stödja eEurope. För att underlätta ett effektivare utbyte av erfarenheter måste man i högre grad analysera hur de skall målinriktas så att man kan uppnå större effekter än med en ogenomtänkt användning. Användningen av dessa instrument måste kombineras på rätt sätt inom varje område för ett optimalt utbyte, beroende på graden av samsyn, erfarenhet och utveckling inom området i fråga.

5. SLUTSATS

Efter halva tiden har stora framsteg gjorts inom handlingsplanen eEurope 2005.

Målen för eEurope 2005 är fortfarande relevanta, mot bakgrund av EU:s utvidgning till 25 medlemsstater, och samrådet visar att handlingsplanen har fungerat som katalysator för många nationella och regionala insatser. En stor del av utvecklingen inom områdena bredband och e-förvaltning har stötts genom ett ökat politiskt stöd på nationell nivå och EU-nivå.

En förutsättning för att uppnå målen för eEurope 2005 är ett starkt politiskt ledarskap och åtagande på alla nivåer. Framgångar har uppnåtts inom många områden – bredbandstillgången ökar och allt fler offentliga tjänster är helt åtkomliga via internet. Inom många områden är emellertid utvecklingen utbudsdriven och inriktad på tekniska tillämpningar och initiativ. Samordnade insatser krävs från alla berörda parter om vi skall kunna uppnå de produktivitetsvinster och den ökade sysselsättning som eEurope förväntas ge. Detta innebär att man betonar utarbetandet av lösningar och att snabbt gå vidare från lyckade exempel till en kritisk massa.

Följande konkreta områden som behöver uppmärksammas mer kommer att vara centrala i översynen av handlingsplanen:

- Frågan om interoperabilitet, standarder och anslutning genom olika plattformar ansågs kräva större uppmärksamhet inom alla områden. I många fall handlar det snarare om att ingå avtal mellan flera parter och institutioner än om att finna tekniska lösningar
- Förstärkning av den europeiska dimensionen. De flesta initiativen har fortfarande en nationell eller regional inriktning. Det erkänns allmänt att möjligheter till gränsöverskridande lärande och utbyte måste öka, men man går sällan från ord till handling. Svårigheterna med interoperabilitet kvarstår eller förvärras till och med av insatsernas mångfald. Man missar chansen att överbrygga klyftan mellan föregångare och efterföljare i och med att det ett effektivare utbyte av arbetsmetoder saknas.
- En övergång till en efterfrågedriven strategi som betonar leverans av tjänster, slutanvändarvärde för alla och funktionalitet. Inom e-företag, e-förvaltning, e-hälsovård och e-lärande finns det många bra initiativ, men man har hittills inte klart för sig hur man skall få fram riktigt effektiva internetjänster som motsvarar slutanvändarnas behov.
- En förutsättning för en fortsatt bredbandsutbyggnad är att tillgången till lockande innehåll ökar. Därför måste innehåll som omfattas av upphovsrätt skyddas, och man måste genomföra interoperabla lösningar för förvaltningen av digitala rättigheter, samtidigt som hänsyn tas till användarnas legitima förväntningar.

- Försök med nya affärsmodeller och sätt att leverera tjänster, som ökar värdet av övergången till e-tjänster: Allmänt sett ökar e-tjänster produktiviteten och effektiviteten när de kombineras med en praktisk omorganisering av processer och tjänsteleveranser.
- Åtgärder som svar på behovet av ökad övervakning och kvantifiering av e-integration, särskilt för att bedöma omfattningen av regionala obalanser och möjligheterna att öka tillgängligheten med hjälp av tjänster som kan nås via olika plattformar.
- Slutligen bör man mäta e-tjänsternas effekter i fråga om effektivitets- och produktivitetsvinster samt arbets- och livskvalitet, med beaktande av effekterna på samhällslivet och styrelseformerna. Det behövs framför allt en strukturerad analys av de lärdomar som gjorts, om man skall kunna utveckla kompletterande kvantitativa och kvalitativa indikatorer som ett led i den benchmarking som görs. Samarbete krävs för att kartlägga hindren för framsteg och utfärda riktlinjer för genomförandet. Det behövs också fler utvärderingar av initiativ så att strategierna kan underbyggas med fakta.

Kommissionen rekommenderar att de befintliga handlingslinjerna i handlingsplanen för 2005 skall fortsätta. Man fann i översynen att målen fortfarande är relevanta och att anslutningsländerna är redo att godta dem. Dessutom förväntas sjätte ramprogrammet för forskning och utveckling bidra till genomförandet av handlingsplanen *eEurope*, framför allt genom den del av programmet som rör informationssamhällets teknik.

En omfattande genomgång av effekterna av *eEurope* 2005 kommer att genomföras, för att diskuteras och godkännas av medlemsstaterna under 2004. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna och anslutningsländerna att inkomma med kommentarer om dokumentet och ta aktiv del i den revidering av handlingsplanen som skall göras fram till juni 2004.